

VN/27681/2025

Sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain arviointi

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023; valvontalaki) tuli voimaan 1.1.2024. Laissa säädetään sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäjien valvonnasta sekä yksityisten ja julkisten palveluntuottajien toimintaedellytyksistä, rekisteröinnistä, omavalvonnasta ja viranomaisvalvonnasta. Lain tavoitteena oli yhtenäistää aiempaa sääntelyä ja vahvistaa palvelujen laatua sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta.

Rekisteröintihakemusten käsittely valvontaviranomaisissa ruuhkautui vuoden 2024 aikana. Erilaisista rekisteriä ja rekisteröintimenettelyä kehittäneistä toimenpiteistä ja hakemuskäsittelyn ruuhkatilanteen parannuksista huolimatta syksyllä 2024 pidettiin tarpeellisenä valmistella lain muutos, jolla turvattaisiin henkilöstön ja palveluiden saatavuutta palveluntuottajien rekisteröinnin ollessa ruuhkautunut. Muutoksen myötä yksityisten elinkeinonharjoittajien ja muiden sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien, joiden asiakas- ja potilastyöhön osallistuu vain yksi henkilö, on ollut 1.2.2025 lähtien väliaikaisesti mahdollista aloittaa toimintansa tai toteuttaa jo rekisteröidyn toiminnan olennainen muutos ennen valvontalain mukaista rekisteröintipäätöstä. Samalla pidennettiin julkisten palveluntuottajien rekisteröintivelvollisuuden siirtymäaikaa kahdella vuodella.

Hyväksyessään em. valvontalain muutokset eduskunta edellytti, että valtioneuvosto jatkaa toimenpiteitä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajien rekisteröintimenettelyn sujuvoittamiseksi sekä kohtuullisten käsittelyaikojen ja valvontaviranomaisten riittävien voimavarojen varmistamiseksi sekä seuraa ja arvioi valvontalain säännösten toimivuutta palveluntuottajien ja palvelujen käyttäjien näkökulmasta. Lisäksi eduskunta edellytti, että valtioneuvosto ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin lainsäädännön kehittämiseksi. Myös Valtioneuvoston oikeuskansleri on ratkaisussaan OKV/2075/70/2024 pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriötä ilmoittamaan, mihin toimiin se on eduskunnan edellyttämällä tavalla ryhtynyt.

Sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistänyt lain arvioinnin. Arvioinnissa otetaan huomioon sidosryhmien aiemmin esille nostamia kehittämistarpeita. Lisäksi ministeriö kuulee sidosryhmiä kohdennetusti aiemmin kertyneen tietopohjan täydentämiseksi. **Sosiaali- ja terveysministeriö varaa jakelussa mainituille mahdollisuuden toimittaa näkemyksiään lain arviointia varten. Näkemykset pyydetään toimittamaan perjantaihin 12.12.2025 mennessä sosiaali- ja terveysministeriön kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo.stm(a)gov.fi sekä kopiona hallitusneuvos Maija Ilesille osoitteeseen maija.iles(a)gov.fi. Ministeriön kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/27681/2025.** Arviomuistio lähetetään erikseen lausuntokierrokselle. Arviomuistiota ja siitä annettua lausuntopalautetta on tarkoitus hyödyntää valvontalakia koskevassa jatkovalmistelussa.

Johtaja Jaska Siikavirta

Hallitusneuvos Maija Iles

VN/27681/2025

JAKELU:

Kansaneläkelaitos
Kuntaliitto
Puolustusvoimat
Terveysten- ja hyvinvoinnin laitos
Valtion mielisairaalat
Valtion koulukodit
Vankiterveydenhuollon yksikkö

VN/27681/2025-STM-20

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: